

Laitinen Veli-Matti

Lähettäjä: Aseistakieltäytyjäliitto ry <toimisto@akl-web.fi>
Lähetetty: 30. marraskuuta 2015 16:02
Vastaanottaja: *OKM-Kirjaamo
Aihe: Lausunto nuorisolain uudistaminen -työryhmämuistiossa olevasta ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi nuorisolaiksi.

Aseistakieltäytyjäliitto ry
Rauhanasema, Veturitori
00520 Helsinki

Helsinki 30.11.2015

Lausunto

Nuorisolain uudistaminen -työryhmämuistiossa olevasta ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi nuorisolaiksi.

Aseistakieltäytyjäliitto pitää työryhmämuistion sisältämää ehdotusta pääsääntöisesti järkevänä ja perusteltuna. Liitolla ei ole huomautettavaa uuteen nuorten ikärajamääritelmään (3§). Liitto pitää lain tavoitteiden toteuttamiseksi määriteltyjä lähtökohtia perusteltuina (2§). Liitto pitää myönteisenä lakiin lisättäväksi ehdotettavan "nuorisotoiminnan" käsitteen määrittelemistä nuorten omaehtoiseksi toiminnaksi (3§).

Liitto haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota jo nykyiseen lakiin sisältyvään pykälään, joka koskee tietojen luovuttamista etsivälle nuorisotyölle (11§). Lain mukaan asevelvollisuuspalveluksesta palveluskelpoisuuden puutteen johdosta vapautettavan tai sen keskeyttävän nuoren tiedot luovutetaan pääsääntöisesti nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten.

Se, että asevelvollisella on joku asevelvollisuuspalveluksen estävä terveydellinen ongelma, ei kuitenkaan lähtökohtaisesti tarkoita sitä, että hänellä saattaisi olla erityinen tarve etsivän nuorisotoimen palveluilla, eikä lainsäädäntöä tule kirjoittaa tällaisen olettamuksen varassa.

Myös käytäntö on osoittanut, että asevelvollisuuspalveluksesta vapautettaviin kohdistuvan työn merkitys syrjäytymisvaarassa olevien nuorten saattamisessa tuen piiriin on verraten vähäinen. Vastauksessaan eduskuntakysymykseen (KK 193/2014 vp) puolustusministeri Carl Haglund kirjoittaa:

"Etsivän nuorisotyön tilastojen mukaan vuonna 2012 tavoitettiin noin 20 000 nuorta, joista noin 14 000:een kohdennettiin erilaisia tuki- ja ohjaustoimia. Noin puolet nuorista tavoitettiin koulujen tai oppilaitosten tai kuntien sosiaalitoimen kautta. Puolustusvoimien ja kuntien yhteisen Aikalisä-hankkeen kautta

tavoitettiin runsaat 600 tuen tai ohjauksen tarpeessa ollutta nuorta. Osa kutsunnoissa asepalveluksesta vapautetuista tai asepalveluksen keskeyttäneistä nuorista oli jo joko tavoitettu aiemmin etsivän nuorisotyön toimesta tai he eivät olleet tuen taikka ohjauksen tarpeessa."

Joissain tapauksissa toki palveluksesta vapauttamispäätöksen taustalla on myös kyseisen henkilön syrjäytymistä edistäviä tekijöitä. Tämän johdosta Aseistakieltäytyjäliitto ehdottaa, että 11§ 3 momentti muutetaan niin, että lähtökohtaisesti asevelvollisuuspalveluksesta vapautetun tietoja ei luovuteta ja niiden luovuttaminen on poikkeus, jota sovelletaan vain silloin kun sen katsotaan olevan nuoren kokonaistilanteen johdosta erityisesti perusteltua.

Kaj Raninen
järjestösihteeri
Aseistakieltäytyjäliitto ry